

8954

(1)

1577

E X T R A C T,

Uyt de Resolutien vande Heeren
Staten van Hollant en Westvrieslant, in Haer Ed.
Gro. Mo. Vergaderinge genomen op

Woensdagh den 2. April 1664.

Ter Vergaderinge in Deliberatie gelept het Adbijs van de President ende andere Raden vanden Hove / in gevolge ende tot voldoeninge van haer Ed. Gr. Mog. Resolutien in dato den 28. der voorzleden Maent overlept ende overwoogen hebende / wat aengaende het bewuste Raapt by Johan Theodoor van Moerlaigne Gecommitteert aan de Persoon van Juffrouw Catharina van Oziens en 't genegotieerde dien aengaende soo omtrent den Grave van Culenburgh als andersint / mitsgaders tot verhoedinge van diergelijcke voor het toekomende ten aensien van gemelte Heere Grave / mitsgaders de Stadt ende 't Graefschap van Culenborgh soude dienen geresolvoert eude goeffectueert te werden van welck Adbijs al op den 29. der voorzleden Maent / naer dat daer van alvoorens by monde aen Gecommitteerde van haer Ed. Gr. Mog. openinge was gedaen / Copijen aende respective Leeden ter handen gestelt sijn / ende is daer benvens gelesen seeckere Missive by de Staten van Gelderlandt aen hae Ed. Gr. Mog. geschreven vpt Nimegen den 18. der voorzleden Maent stilo loci, mitsgaders noch twee distincte Missiven / by de hoogh-gemelde Heeren Staten vande selve Provincie aen haer Ho: Mog. geaddresseert in dates respective den 18. en 19. der selver Maent / alle 't voorz subject raekende.

Waer op gedelibereert ende specialijck in achtinge ghenaomen wesende / dat d'atrociteit van 't voorz delict soo groot ende enoynt is dat het selve niet en vermagh oock sonder verbaerlycke consequentie

(2)
quentie niet kan blyven ongebindieert / ist niet inden Persoon
vande Perpetrant ten minsten in / en ontrent die gheene / die als
fauteurs van het voorsz exerabel seyt hebben getoont ende gedza-
gen gehad / oock geconsidereert / dat den gemelden Heere Grabe
van Culenborgh (onaenghesien hy is een heedicht Basal van haer
Ed. Gro. Mog. selfs notabele partpen in / en ontrent het Graef-
schap van Culenborg gelegen / van deselue te Leen houdende vol-
gens de briefen van Verly ende investiture in dato den 13. Octo-
ber des Jaers 1646 / huyden alhier ter Vergaderinge voorgele-
sen / den voorsz Raptetur ende zyne complices met de voorsz Pupil-
le niet alleen heeft gereciepeert hiuen den selue Stadt / uemaer oock
verschepde dogen aldaer gheleden ende ghedoocht / sonder dat hy
Heere Grabe op d'eerste ende tweede kennisse van't voorsz crimen
hendoez Johan van Ruytenburgh ende Nicolaes Roelstier van
den Heere Prince van Tarante den 19. en 20. der voorsleden maent
succesvollech ghegeven / jae selfs uae den ontsangh van de open
Acten ofte Patenteen van desen Staet ad omnes Populos den voorsz
20. der voorsleden Maent aen den meer gemelde Heere Grabe des
moorghens ontrent ten 10. urenu behandicht / mitsgaders naer de
aankomste van den Advoeact Fiseael Mr. Willem van Streyen, als
Commissaris van den meer ghemelden Hove met amplele brieven
aen den seluen Heere Grabe afgesonden onyme de voorsz Mo-
taigne ende zyne complices / mitsgaders de voorsz Catharina van
Orliens machtich te werden / oock niet na den ontsangh van haer
Ed. Gro. Mo. Missiven van den 20. en 23. der voorsleden maent
respective / ende d'aankomste van de Heeren Goes ende Cornelis
Fannius hepde Raeden ordinarijs in de voorsz Hove endeten voorsz
epnde hy den seluen Hove aen den voorsz Heere Grabe expresse-
lych afgesonden / jae niet voor haer tweede audience naer dat den
voorsz Raptetur met eenige van zyne complices des nachts te hoo-
ren nu was geverdeert / eenighe devoiten heeft aenghebrent / t'zp
met sluyten van Poorten / huyssoeckinghe / doen van publicatie /
romslach ofte andersints / onyme den voorsz Raptetur ende zyne
complices te bekomen / ende over sulcke den meergemelde Heere
Grabe niet en is exenabel van supine, negligentie & latissima culpa,

Ig

(3)
Ig na vorigaende rijpe deliberatie ende communicatie elek in den
zijnen daer over gehouden / verstaen ende geresolveert / dat tot re-
paracie van 't geene voorsz is / ende tot verhotdinge van dierghe-
liche excessen voor 't toekomende / de Poorten vande voorsz stadt
Culenborgh afgehangen / ende de Valbrugghen aldaer vast ghe-
maect / of in plaece van dien steene Bruggen / ende daer hy noch
twee bressen in de Muuren ofte Wallen gewaect sullen worden /
omme daer dooz een onverhindert aeech binne deselue stadt t' allen
tijden te mogen hebben ende behoudeu. Dat mede den meer ghe-
melten Grabe by schriftelijcke Wte sal hebben te beloven en over
te geven / gheen Vrygeley binnen deselue Stadt van nu voortaan
meer te sullen aetoerden aen capitale delinquenten / malicieuse
baquieroetiers / ende diergelijcke haer up eenige der Geunieerde
Provintien derwaerts begevende / maer in tegendeel van dien
so wel die gene de voorsz quaetdoenders die al bereptis aldaer sou-
den mogen wesen gerefugieert / als die geue die naer date van de
voorsz te passer en aere haer noch binne de voorsz Stadt sonden
mogen komen te begeven / op d'eerste aenuaissinge van de Staten
derselver Provintien / van haer Hoven van Justicien / ofte van
de Magistraten der Steden van dien / te sullen doen apprehenderen
ende overgeven / om binne de gemelde Provintien ende Ste-
den uae ineriten van saekeli gestraft te worden als na behooren.
Dat wiijders den meerghemelten Heere Grabe den Drost ende
Stadhouder van de voorsz Stadt ende 't Graefschap Culenborgh
voornoemt / als aen 't geene voorsz is / mede allenthalven schuldig
zynde/aenstincts van sijn voorsz Drost ende Stadhoudersechap sal
hebbent te deporteren / ende voorsz denselven de voorsz Stadt ende
't Graefschap te ontseggen / sonder hem daer inue ofte tot de voorsz
functie wederom t'admitteren ; ende dat tot better executie van het
geene voorsz is den Lieutenant Colonel Steelant met alle de mi-
litie te voet tegenwoordigh de Stadt van Culenborgh van bup-
ten besloten houdende / ghelaft inoghe worden sich met de selue
Militie binne de voorsz Stadt te begeven / ende t'onthouden tot
naer ordre.

Ende dat alle t'gene voorsz is van wegen haer Ed:Groot Mog:
N 2 ter

(4)
ter Gener alitept sal warden ingebzacht / met gantseh serieus ver-
soek / ten eynde d'andere Bondgenooten daer in haer Ed. Groot
Mog: na behoor en ghelieven t' assisteren ende met d'authoritept
van haer Ho: Mog: in der beste forme t'appuyeren.

Dat voorts boven de Brieven aen alle Koningen/ Princeen ende
Potentaten over 't voorts fept afghesonden / oock speelialijck aen
den Heere Grabe van Waldeck Com van den meerghemeiden
Heere Grabe van Culenburg / naer deweleke men presumeert dat
den voorts Mortaigne niet syne voordere Complicien sal wesen ge-
aufugieert in conformitept van de voorts opene Patenteen met an-
polder verhael van 't begane fept by missive versoekt sal warden/
dat hy den voorts Mortaigne ende syne Complicen onder syne
Troupes oste daer ontrent gevonden werdenende/in verseccleringe
te nemen / ende vervolgens herwaerts over te senden / om naer
merite van begane misdaet andere ten exemplē gestraft te warden.

Ei ten eynde so wel den voorts Kapteur als de voorts pupille
werde afgesneden / alle hoope omme opt oste opt met den anderen
te leven / dat verhalben den ghemelden President ende Staten van
den voorts Hove by aenschijvinghe sal werden ghelaſt / up den
naem ende van wegen haer Ed: Groot Mog: de voorts pupille aen
te seggen / dat men niet en vertrouwt / dat sy eenige de minste ghe-
daechten heeft tot het houden van eenighe corespondentie met den
voorts Kapteur / om in thden ende wijlen met den selven nochte
trouwen/ inet ronde verklaringhe / dat 't voorts Hof 't selve nimmermeer
soude kunnen aensien oſte ghedoogen / maer haer ende
den voorts haren Kapteur eehter alomme vervolgen / ende die be-
hoven hebbende naer verdiensten doen straffen / dat men haer
oock in sulcken eas niet een stupver van hare goederen tot haer
onderhout soude laten volgen / inaer indien deele siche punetuelijck
reguleren naer 't Arthekel van de keure van Zeeiland tegens die
Drouws personen met hare Kapteurs trouwende/ geomaneert.

Ende dat tot dien eynde de Staten van Zeelandt / mitgaders
d'andere subalterne Hoven ende Collegien van haer Ho: Mo: on-
der de weleke de voorts Pupille goederen heeft ligghende/ by haer
Ed: Groot Mo: ende by haer Ho: Mo: respectivelyk versoekt ende
ghelaſt

(5)
ghelaſt mogen worden / haer insghelyckx in eventum naer 't voorts
artieul preeife te reguleren ende te gedraghen.

Ende dat voorts dooz die Heeren Backer ende andere hatr Ed:
Gro. Mo: Gedeputeerde by voorgaende resolutie in dato den 28.
September des voortleden Jaers ende de naerdere surrogatiē
over gelijcke subiect ghecommunieert / overgelept ende overwo-
gen mitgaders haer Ed: G. M. van advijſe gedient sal warden/
oſter niet den inhouden van de voorts keure Muratis mutandis op de-
se Provincie geapplieert en in eene constitutie oſte ediet van haer
Ed: Gro. Mo: geconverteert sal dienen te worden.

Dat voorts niede aen de Hooch gemelde Heeren Staten van
Gelderlant op de voorgeroerde haer Ed: Mo. Missive de sub-
stantie van 't gene voorts is voor rescriptie sal werden te gemoet
gevoert met byvoeginge vande pointen/ waer op de bovenstaende
resolutie is gefondeert / mitgaders van de Brieven van Verly-
nde investiture hier boven gheroert ende niet versoekt dat haer
Ed: Groot Mog: mede ghedient mogen werden van de Brieven
upt kraehte van de weleke by d'hoogh-gemelde Heeren Staten
van Gelderland geallegeert wordt / dat het Graeffschap van Cu-
lenburgh van haer Ed: Mog: te Leen gehouden soude worden.

EXTRACT

(6)

Extract, uytte Resolutien van de Heeren Staten van Hollant ende Westvrieslant, in haer Ed. Gro. Mo. Vergaderinge genomen.

Sabbathi den 5. April 1664.

Ister Vergaderinge gelescn seeckcre missive van de Heeren Staten van Gelderland, gheschreven aen haer Ho. Mo. uyt Nimmegen den 24. der voorleden inactt oude stijl, daer by aen haer Ho. Mo. in bedencken ghestelt wort, of niet dienstich soude zijn, dat eenige uyt derselver midden op 't spoedigste naer Culenborgh wierden gecommitteert, om neffens Ge-coommitteerden van de hoochgemelte Heeren Staten van Gelderland by haer Ed. Mo. albereyts genomineert om mede derwaerts te gaen, de saeke rakende de gepretendeerde getoonde wandevieren van den Grave van Culenborgh in't doen appre-henderen ende nae's Gravenhaghe over te senden van de per-soon van *Johan Diederich van Mortaigne*, inde notulen van de voorleden dagen breeder geroert, t'examineren, daer over te concerteren, ende de gevoechlijckste middelen ende expe-dienten uyt te vinden, waermede de gerefene onlusten byghe-leyt oft by onverhoopte ontstentenis door middelen rechtens daer 't behoort afghedaen souden kunnen werden, sonder dat haer Ho. Mo. souden gelieven te gedoogen, dat yetwets fey-telijcx in prejuditie vande Hoogheyt der voorsz Provintie tegens den gemelten Heere Gravc van Culenborgh ofte desselfs Stadt ende Graeffschap, hem ongehoort, werde ondernoimen, maer dat de militaire macht tot apprehensie van den voor-nocmden *Mortaigne* ende zijne complicen derwaerts gesonden, wederom op 't spoedigste in hare voorighc Guarnisoe-

nen

(7)

nen mogen keeren, alsoinen verstaet dat den selven *Mortaigne* ende zijne complicen in, ende ontrent Culenborgh niet meer en zijn; Waer op gedelibereert zijnde, is goet ghevonden en verstaen, dat van weghen haer Ed. Gro. Mo. ter Generaliteyt d'onbevoegtheyt van 't voorsz voorstel, met allen ernst ghewe-presenteert ende geensints in foodanige voorgeflagen deputa-tie bewilligt, maer met alle rigeur op de promte ende reele cx-eutie van voorgaende haer Ed. Gro. Mo. resolutie in date den 2. deser loopende inaent geinsisteert sal worden, ende soo haer Ho. Mo. langer souden mogen uytstellen, haer op 't versocck van haer Ed. Gro. Mog. in de voorsz resolutie ghedaen te ver-klaeren, dat als dan boven ende behalven 't gedecreteerde by defelue resolutie, den Advocaet Fiscael ende Procureur Gene-rael van den Leenhove geordonneert ende gelast sal worden, gelijck hem *in eum eventum* van nu af aen geordonneert en ge-last wert mitsdesen op ende jegens den gemelten Heere Grave als wesende een Vafal van haer Ed. Gro. Mog. foodanighe cri-minele citatie van den voorsz Leenhove te versoecken, ende voorts aldaer soo jegens des selfs persoon als ten acnsien vande rechte goederen, jurisdicctien ende Heerlijckheden by hem van haer Ed. Gro. Mog. te Leen gehouden werdende alsulcken eysch ende conclusie te doen en te nemen als naer meriten van saecken bevonden sal worden te behooren, des wert die van den voorsz Leenhove mits desen gants serieuslijck vermaent, daer in niet ernst ende yver, selfs met postpositie van alle andre saecken voor soo veel sulckx noodich soude wesen te procc-deren.